

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**Gij hebt veel goeds bij
Uwen knecht gedaan** [p.4]

Gereformeerde Gemeente Puttershoek

29/06/2017
jaargang 95

nr **39**

Op 8 maart 1917 wordt er in Puttershoek een Christelijke Gereformeerde Kerk geïnstitueerd. In 1952 gaat het grootste deel van de leden echter over naar de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Op 1 december 1962 besluiten de overige leden zich aan te sluiten bij de Gereformeerde Gemeenten. Na vijftien jaar in een houten kerkgebouw aan de Prins Bernhard-

laan bijeen te zijn gekomen, betreft men in 1970 een nieuw kerkgebouw (met 160 zitplaatsen) aan het Nieuw Weverseinde. In de loop der jaren wordt het aantal zitplaatsen uitgebreid tot 235. In 2013 wordt het huidige kerkgebouw aan de Sportlaan in gebruik genomen. 'De Levensbron' telt 300 zitplaatsen. De gemeente is vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 279.

‘Ik hef mijn ogen op...

‘Ik hef mijn ogen op...’. Dat de dichter dit doet is maar niet vanzelfsprekend. Nee, dat heeft een achtergrond. Hij is onderweg naar Jeruzalem, naar de Godsontmoeting. Daar is hij zich terdege van bewust.

*Bedreig gevaar jou reispad ooit
Hij is dit wat jou voet
vir wankeling behoed.
Hij, Isr'els wagter, sluimer nooit.
Die HEER' is jou ontfermer,
jou skadu en beskermer.*

Psalm 121:2, Afrikaans

*Ik hef mijn ogen op...
Psalm 121:1a*

Het heeft hem aangegrepen tot in het merg van z'n leven, want; 'Wie zal God zien en leven? En daarom, in plaats van zijn ogen op te heffen, heeft hij ze neergeslagen. Net als de tollenaar in Lukas 18: 'En van verre staande, wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar den hemel...'

Echter, in de vorige Psalm zegt de dichter: 'Ik heb tot den HEERE geroepen in mijn benauwdheid'. Ik denk dat hij dat niet veel anders gedaan heeft dan de tollenaar en allen die daar wat van kennen: 'O God, zijt mij zondaar genadig!'

Wat komt die pelgrim in alle opzichten van ver en diep. In z'n paspoort staat Psalm 120:5: 'O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars woon'. Daar woont een onheilig en goddeloos volk, zegt de kanttekening. Afstammelingen van Ismaël, de verworpene uit Abraham. Vijanden van God en Zijn volk. Zie Psalm 120:2: 'valse lippen en bedrieglijke tong'. Die de vrede haten en in oorlog zijn.

ds. J.J. Tanis,
Boskoop

Daar kun je toch met je verstand niet begripen, dat God daar een mensenkind uit ophaalt om in Jeruzalem te brengen! En tot die opzoekende en vindende HEERE heeft hij zijn benauwde zondaarsziel uitgeklaagd. En...? 'Hij heeft mij verhoord'!

Van strijd naar rust

En nu is hij onderweg vanuit de strijd in Mesech naar de rust in Jeruzalem. Met alle eerbied gesproken, 'op vakantie'. (Vacare: vrij zijn van). Een ogenblik verlost van de wereld, zonde, ongerechtigheid en bovenal van zichzelf. Om in het zoenbloed van het Offer bewust ontheven te mogen zijn van schuld, straf en oordeel. Ja, om te mogen leven met en door en voor de Heere.

O, het is allemaal heimwee waarmee zijn hart vervuld is. Verlangen naar de Heere en Zijn gemeenschap. Het door genade en liefde thuiskomen bij de Heere, Die hoog woont daar tussen de bergen in Jeruzalem. Vandaar: 'Ik hef mijn ogen op...'. Weet u, weet jij, wat dat voor ogen zijn...? Geloofsogen! Nee..., geen blinde ogen. Vroeger wel. Maar de Heere Die hem in Mesech gevonden en gezien heeft, heeft zijn ogen geopend. Heeft de Heere dat bij u, jou en mij ook gedaan? Of gaan we straks blind de vakantieperiode tegemoet? En wanneer we dan wellicht onze vakantie doorbrengen in de bergen, dan wel oog voor de bergen, maar niet voor de God van die bergen? Weet dat we dan eenmaal zullen uitroepen met de woorden van de Heere Jezus: 'Bergen: Valt op ons; en heuvelen: Bedekt ons' (Luk. 23:30). En in Openbaring 6:16: 'En verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den troon zit, en van den toorn des Lams'.

In dit nummer

8 Commentaar:
Vrouwenbesluit GKV
zet wissel om

9 Het nachtgezicht van
de gouden kandelaar

20 Afreizen met de
dag- of nachtschuit

- 2** 'Ik hef mijn ogen op...'
- 3** Onderwijs van vader Smytegelt [26]
- 4** Gij hebt veel goeds bij Uwen knecht gedaan
- 5** Van het Curatorium
- 6** Bezoek synode en conferentie Nigeria Reformed Church (NRC)
- 7** Dat wil zeggen
- 10** Jeugdtribune
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 14** Kerkdiensten

Rots der behouden

En daarom, geliefde lezer, er is maar één Berg, één Rots tot behouden. Jezus Christus, Die vanaf Golgotha voor de ellendigen uit Mesech uitgeroepen heeft: 'Het is volbracht'. En Die vanaf de Olijfberg, opvarende naar de hemel, Zijn Midde-laarshanden uitstreckte voor en naar opge-heven ogen. En zo heeft Hij willen beves-tigen voor Zijn pelgrimsvolk op aarde: 'Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God' (Joh. 20:17).

'Ik hef mijn ogen op naar de bergen...' Gelukkig staat er wat achter. En dat komt omdat zijn hart met die ogen meegaan. Dat van nature zo vaak benauwde en be-droefde hart om zonde en schuld, maar door Gods genade en Geest vernieuwd en daarom: 'vanwaar mijn hulp komen zal'. Dat mag hij wel zó vast geloven! En wel hierom, omdat die hulp beloofd is door het Woord van God en gegrond in het verbond van God. En dat alles om het eeuwig welbe-hagen, waarom Hij de hemel en de aarde gemaakt heeft en nieuw maken zal. En al rijzen dan de bergen van onmogelijk-heid op en weten we niet hoe we er op en af moeten komen, maar de Heere helpt. Dat blijkt uit héél zijn lied. De Heere gaat mee als een schaduw aan de rechterhand in het donkere van de nacht en in de hitte van de dag.

Hoe lang? Totdat hij er is en wij er zijn. En ik bid en hoop dat we samen deel uit maken van die 'wij'. Immers zo zegt Psalm 122:1: 'Ik verblijd mij in degenen, die tot mij zeggen: Wij zullen in het huis des HEEREN gaan'. En de Heere geve ons straks onderweg naar waar dan ook, maar bovenal naar de eeuwigheid: 'De HEERE zal u bewaren van alle kwaad, uw ziel zal Hij bewaren. De HEERE zal uw uitgang en uw ingang bewa-ren, van nu aan tot in der eeuwigheid'. 'Ik hef mijn ogen op...' Mag u het ook zien...?

*Die son wat bo jou trekpad staan,
sal jou nie steek bij dag;
die maan ook nie bij nag.
Die HEER sal met jou samegaan.
Hij, Israels ontfermer,
is altijd jou beskerm.*

Psalm 121:3, Afrikaans

Onderwijs van vader Smytegelt [26]

Van de gemeenschap der heiligen

Vr. Is deze Kerk arm of rijk ?

Antw. Zij is rijk. Zij heeft niet veel uitwendig, maar wel inwendig. Zij is van buiten zwart, maar van binnen liefelijk. De duivel legt het erop aan om haar schat te benemen, maar hij kan niet. Hij mag ze de sluier benemen en haar wat doen kwijnen, maar het inwendige kan hij niet benemen.

Vr. Wat voor weldaden schenkt God aan die Kerk, aan die levende lidmaten?

Antw. Vier weldaden: twee in dit leven en twee na dit leven. In dit leven 'de gemeenschap der heiligen' en 'de vergeving der zonden', en na dit leven 'de opstanding des vleses' en 'het eeuwige leven'.

Vr. Waarin bestaat de gemeenschap der heiligen?

Antw. Daarin, dat al de vromen gemeenschap hebben aan de Drieëni-ge God, aan de engelen, aan de vromen die boven zijn en aan elkander hier op aarde.

Vr. Bewijs eens dat zij gemeenschap hebben aan een Drieëinig God.

Antw. 1 Joh. 1:3: 'En deze onze gemeenschap ook zij met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus', en Paulus zegt in 2 Kor. 13:13: 'De gena-de des Heeren Jezus Christus, en de liefde Gods, en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen. Amen'.

Vr. Hoe hebben zij gemeenschap aan God de Vader?

Antw. Zo, dat ze Zijn eigen zijn, Ezech. 16:8: 'Ja Ik zwoer u, en kwam met u in een Verbond, spreekt de Heere, en gij werd Mijn'. Mijn oog is op u! Al wat Hij is en kan, is Hij voor u ten goede. Zijn regering, Zijn eigenschappen, de hemel en de aarde, de zon, maan, sterren, het is al voor hen en om hen. Zij hebben gemeenschap aan de Heere, zodat ze zeggen, Ps. 23:1: 'De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken'. Ps. 16:6: 'De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja een schone erfenis is mij geworden'.

Vr. Hoe hebben zij deel aan God de Zoon?

Antw. 1e. Zij hebben deel aan Zijn menselijke natuur en Hij is hen een Heere. 2e. Zij hebben deel aan Zijn Zoon-schap; Hij deelt het hun mede en noemt ze broeders, Joh. 20:17: 'Maar gaat heen tot Mijn broeders, en zegt hen: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader en tot Mijn God en uw God'. 3e. Zij hebben deel aan Zijn genoegdoenende gerechtigheid, waar ze mede bekleed zijn. Hij heeft hun verlossing verkregen door Zijn eigen bloed.

(wordt vervolgd)

ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

Gij hebt veel goeds bij Uwen knecht gedaan

Ds. A. Moerkerken neemt afscheid van de Theologische School

Dankwoord

Vrijdagmorgen 23 juni. In de kerkzaal aan de Boezemsingel te Rotterdam nemen predikanten, curatoren, studenten en vrienden afscheid van ds. A. Moerkerken als rector en docent van de Theologische School. Maar eerst klinkt er een Psalm: 'Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen, zal 't schoonste lied van enen Koning zingen'.

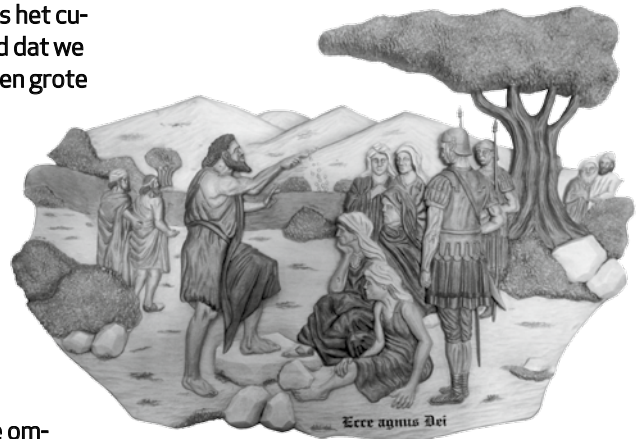
J. van 't Hul,
Lieren

Ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter van het Curatorium van de Theologische School, opende de bijeenkomst. Hij herinnerde aan het feit dat hij, samen met A. Moerkerken en J.S. van der Net, in 1972 werd toegelaten tot de opleiding voor predikant. Tegen ds. Moerkerken: 'Maar u had universitair gestudeerd. Wij niet. En dus werd u twee jaar eerder dan wij beroepbaar gesteld'. Ds. Moerkerken heeft veel voor de school en dus voor de gemeenten mogen betekenen, zei ds. Van Ekeveld. 'U heeft uw werk met trouw en liefde gedaan. Voor de studenten was u een vaderlijke docent. U was bindend en ernstig. Als u terugziet, zult u niet roemen in iets van uzelf. Maar wie was de Heere, al die jaren lang? Hij was de Getrouwe, de Onveranderlijke. De trouw van Koning

Jezus staat vandaag centraal. Zijn troon is eeuwiglijk en altoos. Daar heeft de vijand boog en schild en vurige pijlen op verspild. U treedt terug, maar Hij blijft'. Ds. A. Schreuder sprak namens het curatorium. 'Het is met weemoed dat we afscheid van u nemen. U had een grote plaats op school. Uw oordeel was altijd helder. U had de gaven om moeilijke zaken op eenvoudige wijze uit te leggen. U had liefde voor de studenten en grote eerbied voor het Woord van God. De studenten heeft u willen verankeren in de traditie van de vaders en van de Nadere Reformatie. De omgang met het oude volk van God heeft u al die jaren gestempeld. We wensen u

toe wat we lezen in Psalm 71:9: 'Verlaat mij niet, terwijl mijn kracht vergaat'. Namens de docenten sprak ds. P. Mulder. De Theologische School was het levenswerk van ds. Moerkerken, zei de pas benoemde rector. 'De school had en heeft de liefde van uw hart. We zullen u werkelijk missen. U was vriendelijk, respectvol en toegankelijk'. Als typering voor het werk van de scheidende rector noemde ds. Mulder twee publicaties van ds. Moerkerken, 'Zin en mening' en 'Separerende prediking'. 'Deze beide boeken geven uw diepste bedoelingen weer over het dienaar zijn van het Goddelijke Woord. In die boeken staan de zin en de mening van de Schrift centraal. U pleitte voor separerende prediking, omdat Christus ook separeerde, omdat de gereformeerde belijdenis dat doet. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen leven en dood, tussen schijn en zijn, naar staat en stand. U heeft aan de Boezemsingel echt iets nagelaten, zodat wij in het goede spoor verder kunnen gaan, onder de zegen des Heeren. De Heere, Die u zo vaak tot hulp is geweest, gedenke u van harte'. Student H. J. Agteresch sprak namens de studenten. Als studenten op zondag gepreekt hadden, wilde rector ds. Moerkerken de volgende les altijd veel weten, zei Agteresch: Waar ben je geweest? Waar heb je over gepreekt? Wat waren je thema en je punten? Bij wie ben je geweest en wat heb je daar gegeten?

Foto: Mevr. A. Jansen - van Bremen

Geschenk van alle predikanten over het thema "Ecce agnus Dei" (Zie het Lam Gods).

'U heeft uw studenten voorgehouden dat het beter is om ootmoedig te mediteren over de Schrift dan hoogmoedig te discussiëren over leerstellingen'. Agteresch noemde de rector, met een verwijzing naar Witsius, een ware theoloog en toch een nederige leerling van de Schrift. 'En bescheiden. Dat was u ook'. Student Agteresch noemde de zorgen over de gezondheid van ds. Moerkerken. 'We wensen u toe wat staat in Job 5: 'Want Hij doet smart aan en Hij verbindt; Hij doorwondt en Zijn handen helen'. Ds. G. Clements, die namens de predikanten sprak, zei dat de meesten van de aanwezige predikanten door ds. Moerkerken waren opgeleid. 'Van alle vakken op school is die van de prediking het moeilijkste. Wie is tot deze dingen bekwaam?' Ds. Clements overhandigde ds. Moerkerken een houtsnijwerk over het thema "Ecce agnus Dei" (Zie het Lam Gods). Wijzend op het schilderij, zei ds. Clements: 'We hebben allemaal van u geleerd dat de prediking wel op Christus moet wijzen, maar niet Je-

Foto: Mew. A. Jansen - van Bremen

zus-monistisch mag worden. Want de prediking dient trinitarisch te zijn'. Adr. Bouman overhandigde namens uitgever Den Hertog te Houten ds. Moerkerken diens nieuwe boek: "Zonder enige twijfel" (over de Nederlandse Geloofsbelijdenis). In zijn dankwoord zei ds. Moerkerken: 'Mijn houdbaarheidsdatum is verstreken. Zo voel ik het. Het is tijd om te stoppen. Maar wat zal ik de school missen, de omgang met de studenten rond een geopende Bijbel. Ik heb van mijn jongens gehouden, met alle verschillen in karakters, liggingen en talenten'.

De rector verwees naar Voetius. 'Zou Gisbertus Voetius niet de grootste rector zijn geweest die Nederland heeft gekend? Voetius zei dat wetenschap verbonden dient te zijn met ware vroomheid en oprechte Godsvrucht. Een mooie preek alleen maakt nog geen ware theoloog'. Veel kerken in Nederland verkeren in een stroomversnelling van ontwikkelingen, stelde ds. Moerkerken. 'Ons past dus veel zorg en waakzaamheid. Mijn beste uren had ik in de huizen van Gods oude volk. Als ik het soms in tijden van strijd en aanvechting niet meer wist, ging ik met mijn vrouw naar Thona Melis. Die kon zo eenvoudig vertellen over hoe de Heere werkt in het hart van Zijn kinderen. Dat gaf altijd weer moed'. Over de toespraken die vrijdagmorgen werden gedaan, zei ds. Moerkerken uiteindelijk: 'Je zou bijna gaan denken: 'Uw knecht heeft veel goeds bij U gedaan'. 'Maar, wat gelukkig. Zo staat het er niet. Daarom gaan we maar zingen: 'Gij hebt veel goeds bij Uwen knecht gedaan; Hem naar Uw woord, gered uit al zijn noden'.

Van het Curatorium

In de curatoriumvergadering van 30 mei is ook M.L. Dekker uit Nazareth toegelaten tot de studie aan onze Theologische School.

Hij is toegelaten om te worden opgeleid tot dienaar van het Goddelijke Woord binnen het geheel van onze Gereformeerde Gemeenten. Maar wel is het, gezien de leeftijd en de bijzondere situatie van student Dekker, goed om duidelijkheid te geven over het traject van zijn studie en beroepaanspraak. Het is de bedoeling dat hij - uitgezonden door een beroepende gemeente - zijn werkterrein zal hebben in Israël. Broeder Dekker heeft een universitaire studie theologie voltooid. Ook heeft hij jarenlange werkervaring voor de ZGG in Nigeria en voor het Deputaatschap voor Israël.

Het Curatorium heeft dan ook besloten zijn opleiding tot predikant (in principe) te stellen op twee jaar. In deze tijd zal hij studeren aan onze Theologische School in Rotterdam. Tot deze studie behoort uiteraard ook, zodra hij daartoe de bevoegdheid ontvangen mag hebben, dat hij zal voorgaan (proponeren) in de vacante gemeenten. Ook zal hij in zijn studiekeerperiode van tijd tot tijd in Israël (in Nazareth) verblijven, om te voorkomen dat zijn visum niet verlengd zou worden en de band met het werk in Nazareth niet in stand blijft. Zo de Heere ons voornemen en dit werk wil zegenen en de weg zo wil leiden zal

hij (na twee jaar) beroepbaar zijn voor het werk in Israël. Het is onze uitziende bede dat de Heere Zijn goedkeuring zal mogen geven over dit voornemen (Psalm 127:1-2). Het Curatorium beveelt broeder Dekker en zijn gezin, met de docenten en het geheel van de Theologische School, bij de voortduur aan in de openbare voorbede van de gemeenten en in uw en jouw persoonlijk gebed.

Namens het Curatorium,
ds. J. J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

Namens de Theologische School,
ds. P. Mulder, rector

Namens Deputaatschap voor Israël,
ds. C.J. Meeuse, voorzitter

Bezoek synode en conferentie Nigeria Reformed Church (NRC)

Begin april werd door ds. J. Zippro en ondergetekende namens de deputaatschappen Zending en Buitenlandse Kerken de synode van onze zusterkerken in Nigeria bezocht. Voorafgaand aan de synode werd een tweedaagse conferentie gehouden waarvoor naast ds. Zippro ook ouderling J.H.C. Kooijman, werkzaam bij ZGG, als spreker was uitgenodigd.

A. Waaijenberg,
Veen

Na een reis met nogal wat vertragingen kwamen we 's avonds aan in een warm Onuenyim. De temperaturen liepen tijdens ons verblijf op tot bijna 40 °C. Op onze suggestie de synode in de toekomst gedurende een wat koelere periode te plannen, besloot het moderamen spontaan de volgende synode november 2019 bijeen te roepen. Vanzelf hebben we onze waardering daarvoor uitgesproken! Bij aankomst werd ons meegedeeld dat de synodevergaderingen één dag opgeschoven waren in verband met een belangrijke andere vergadering. Helaas konden we daardoor slechts één van de beide synodedagen aanwezig zijn.

De Woordverkondiging

Het thema van de conferentie betrof de wijze waarop de zelfstandigheid van de kerk in de praktijk gestalte krijgt aangaande Woordverkondiging, kerkregering en voorziening in de eigen midelen daarvoor. Belangrijke onderwerpen voor de NRC. Door ds. Zippro werd een lezing verzorgd over de Bijbelse op-

dracht aangaande de Woordverkondiging binnen en buiten de kerk en door ouderling Kooijman over de regering van de kerk, rekening houdend met Bijbelse uitgangspunten en met de culturele context. De discussie leverde zeer uiteenlopende vragen op. Zoals over nog te verwachten steun van de moederkerk, hoe uitvoering te geven aan de opdracht tot zending en evangelisatie, hoe hierbij moderne media te gebruiken, toelaatbare aanpassing van kerkregering aan lokale situaties. Voor de tweede conferentiedag had een commissie onder leiding van ds. N. Ude een rapport en presentatie voorbereid over het zelfstandig functioneren van de NRC op verschillende kerkelijke terreinen. Hierin werd aangegeven wat de doelstellingen zijn en welke knelpunten zich voordoen ten aanzien van financiële middelen, kennis en ervaring. Het was goed te constateren dat de NRC als jonge zelfstandige kerk zich zo nadrukkelijk bezint op haar eigen verantwoordelijkheden.

De bidstond voor de synode in de kerk van Nduoswa werd geleid door ds. Igweali. Deze sprak over Mattheüs 24:4: 'En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Ziet toe, dat u niemand verleide'. Drie punten vroegen de aandacht: vijanden van buitenaf, vijanden van binnenuit en Christus' waken. Een indringend woord, maar ook een bemoedigende boodschap.

Aan twee afgevaardigden, ds. Opoke en ds. Ude, werd gevraagd voor te gaan in gebed. Door ds. Opoke werd dankgezegd voor wat de Heere sinds de vorige synode geschonken had. Door ds. Ude werd Gods zegen gevraagd voor de komende vergadering. Op zijn verzoek knielden alle aanwezigen eerbiedig neer voor hun zitplaats wat veel indruk maakte.

Donderdagmorgen werd in de kerk van Onuenyim de synode door de preses van de vorige synode, ds. J. Ebeke, geopend. Hij sprak een openingswoord naar aanleiding van Prediker 4:17-5:6. Op drie belangrijke lessen werd gewezen: het vermijden van oppervlakkige godsdienst door te

Uw wil geschiede...

Het is weer de tijd van het uitbrengen van beroepen. Dit jaar waren er vier kandidaten beroepbaar, die inmiddels een beroep hebben aangenomen. Tot blijdschap van de gemeenten, die nu uitzien naar de bevestiging in het ambt. Van harte hopen en bidden we dat in de toekomst uit de vruchten mag blijken, dat de genomen beslissingen in Gods gunst is. Gods kennelijke gunst, blijkend uit de heiliging van Zijn naam en de komst van Zijn koninkrijk, door middel van de bekwaam- en getrouwmaking door Gods Geest.

Er zijn echter ook gemeenten teleurgesteld, die (opnieuw) moeten vernemen, dat ze nog steeds herderloos blijven. En herderloos-zijn in deze tijd kent zijn eigen vragen, pijn en zorgen. Vooral ook voor onze jonge generatie. Want het gaat immers om het geestelijk leiding geven aan een gemeente in de storm van de tijdgeest, waarbij de Heere in Zijn wijsheid drie ambten heeft ingesteld en geen twee. De grote nood van het herderloos-zijn van zovelen, die 'vermoeid en verstrooid zijn als schapen die geen herder hebben' (Matth. 9:36). U zult me hopelijk niet kwalijk nemen, dat ik dan vanuit de randstad deze immense zorg en vragen meedraag: duizenden zonder eigen herder en leraar! Asaf wist ook van deze vragen over de Godsregering: 'En mijn ziel doorzocht de reden, waarom God....' De goede Herder was daarom innerlijk bewogen met de schapen zonder herder. Zouden wij het dan niet zijn? Hij drong aan op het gebed. Zouden wij het dan nalaten? Of ligt hier oorzaak?

Onze belijdenis is hierover duidelijk: 'en opdat de mensen tot het geloof worden gebracht, zendt God goedertierenlijk verkondigers van deze zeer blijde boodschap, tot wie Hij wil en wanneer Hij wil (DL I,3). Maar dat laatste, nietwaar? '...tot wie Hij wil en wanneer Hij wil....' Als een dominee bevestigt wordt, lezen we dat graag en plechtig. Maar... als je (weer) een bedankje krijgt? Dan gaan we redeneren, analyseren en misschien wel protesteren. Echter om dán ook te mogen bidden: 'Uw wil geschiede....' Dat valt niet mee. Dat is zelfs onmogelijk vanuit onze rechthebbende natuur. Of ligt hier oorzaak? Weet u waar we dan hiermee terecht moeten komen? Bij de verzoeking om een gebed, bij de smeking om tóch te mogen bidden: 'Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde'. Of er Eén ons persoonlijk wil voorzeggen als de hoogste Profeet, want we weten het niet; erger, we willen het niet eens weten. En of Hij wil voorbidden als de enige Hogepriester wat er in deze enkele gebedswoorden als zaken verklaard ligt. Namelijk allereerst een diepe schuldertekening en ook het zielsverlangen. Leest u het hieronder maar na. Want kernachtiger kan het niet uitgelegd worden. Dit gebed geldt toch dominees, kerkenraden en gemeenteleden? Voor de derde keer: of ligt hier oorzaak?

v. A.

luisteren naar wat de Heere ons in Zijn Woord voorhoudt, het vermijden van het spreken van ondoordachte woorden en op de eis afgelegde beloften na te komen. Na gebed en welkomstwoord vond verkiezing van het moderamen plaats. Op een krijtbord werden de uitgebrachte stemmen geturfd en de verkozenen ontvingen een hartelijk applaus! Ds. I. Onwe werd verkozen als preses en ds. J. Ebeke werd scriba.

Namens onze gemeenten werden de groeten overgebracht. Daarbij werd een avondmaalstel overhandigd, voorheen door ds. J. Driessen als zendingspredikant in Zuid-Afrika gebruikt en door hem ter beschikking gesteld. Deze bijzondere gift werd zeer gewaardeerd.

Het lezen van notulen

Vervolgens werden in het Izi de notulen voorgelezen. Dit nam drie uur in beslag. Het vroeg wat geduld en het betekende ook enig gevecht tegen de slaap. Enkele agendapunten werden hierna nog behandeld, zoals verzoeken aan het deputaatschap Zending om meer personele en financiële steun. We hebben aangegeven dat, nu de NRC een zelfstandige kerk is, de verwachtingen niet te hoog gespannen moeten zijn.

Aan deputaten werd ook gevraagd of in de kerk een podium of een kansel de voorkeur verdient als plaats voor de prediking. Opgemerkt is dat naar onze mening dit niet zo'n wezenlijke zaak is, maar dat Ezra's houten stoel in Nehemia 8:5 misschien een aanwijzing kan zijn. Daar ons vertrek voor de volgende dag gepland stond, konden we helaas de tweede synodedag niet meer bijwonen en was het moment van afscheid gekomen. Gevoelend de verbondenheid met elkaar werden nog hartelijke woorden van afscheid gesproken en is elkaar de zegen des Heeren toegewenst. Het was goed elkaar te ontmoeten en ondanks alle verschillen, de band met elkaar te ervaren en te onderhouden.

Uit de Grote catechismus van Westminster

Vraag 192: Waar bidden we om in de derde bede?

Antwoord: In de derde bede, 'Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde', erkennen we dat wij en alle mensen van nature geheel onbekwaam en onwillig zijn om de wil van God te kennen en te doen.² **Bovendien zijn wij geneigd om tegen Zijn Woord in opstand te komen³, tegen Zijn voorzienige leiding te klagen en te murmureren⁴** en volkomen bereid om de wil van het vlees en van de duivel te doen.⁵ We bidden dat God door Zijn Geest alle verblindings⁶, zwakheid⁷, onwil⁸ en verdorvenheid van hart⁹ van onszelf en van anderen zal wegnemen. Ook verlangen we dat Hij ons door Zijn genade in staat zal stellen en bereidwillig zal maken om Zijn wil te kennen, te doen en onszelf in alles daaraan te onderwerpen.¹⁰ We bidden dat we dat met gepaste nederigheid¹¹, opgewektheid¹², getrouwheid¹³, toewijding¹⁴, ijver¹⁵, oprechtheid¹⁶ en standvastigheid¹⁷ zullen doen, zoals de engelen in de hemel.¹⁸

1. Matth. 6:10 • 2. Rom. 7:18; Job 21:14; 1 Kor. 2:14 • 3. Rom. 8:7 • 4. Ex. 17:7; Num. 14:2 • 5. Ef. 2:2 • 6. Ef. 1:17-18 • 7. Ef. 3:16 • 8. Matth. 26:40-41 • 9. Jer. 31:18-19 • 10. Ps. 119:1,8,35-36; Hand. 21:14 • 11. Mi. 6:8 • 12. Ps. 100:2; Job 1:21; 2 Sam. 15:25-26 • 13. Jes. 38:3 • 14. Ps. 119:4-5 • 15. Rom. 12:11 • 16. Ps. 119:80 • 17. Ps. 119:112 • 18. Jes. 6:2-3; Ps. 103:20-21; Matth. 18:10.

DE GROTE CATECHISMUS VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden', Thera Tanis-Baars/prof. dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

Vrouwenbesluit GKV zet wissel om

Een jarenlange discussie binnen de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKV) werd in een week tijd afgerond. Eerst stemde de synode voor het openstellen van het diakenambt voor vrouwen, later in de week volgde eenzelfde besluit voor het ouderlingenambt. En aan het eind van de week bleek ook de meerderheid te zijn voor het openstellen van het ambt van predikant voor vrouwen.

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

Onze westerse samenleving en cultuur accepteren feitelijk geen onderscheid meer tussen man en vrouw. Gelijkheid en gelijkberechtiging worden verheven tot dogma's waaraan niet getornd mag worden. Deze dogma's overheersen vaak in de discussie over fundamentele rechten, ook over het recht van vrijheid van godsdienst. Alles moet er voor wijken. Dat de geest van de tijd en daarmee de eenzijdige aandacht voor het recht op gelijke behandeling van man en vrouw ook de kerk niet onberoerd laat, blijkt wel uit de besluiten van de synode van de GKV.

Lezen van de Bijbel

Het gehoor geven aan deze in de samenleving overheersende gedachten beïnvloedt ook de wijze waarop we de Bijbel lezen. Is de Bijbel het door Gods Geest geïnspireerde Woord van God, geldig voor alle tijden en plaatsen? Of moeten we dat Woord vooral zien in het licht van de tijd waarin het geschreven werd en zijn daarom bepaalde elementen tijdgebonden en uitvloeisel van de cultuur van toen? Dan komen vooral vele ethische kwesties in een geheel ander licht te staan. De verschillende uitgangspunten leiden ook tot een verschillend verstaan van de Bijbel over de plaats van de vrouw en de ruimte voor haar om ambtsdrager te zijn. De opvatting dat de Bijbel tijdgebonden en cultuurbepaalde elementen bevat, houdt in dat wij meer zouden weten dan de apostel Paulus. Het antwoord op de vraag of een vrouw ambtsdrager kan zijn, is dan duidelijk. Het gaat dan immers om de positie van de vrouw in de dagen van Paulus. Die positie is een geheel andere dan

die van de vrouw in onze dagen. De zogenaamde zwijgtteksten in 1 Korinthe 11:34-35 en 1 Timótheüs 2:11-14 passen dan goed in die tijd, maar niet meer in de onze. En dan vinden we voorbeelden in de Bijbel waarbij de rol van de vrouw een geheel andere was. Dan wordt gewezen op het voorbeeld van Debóra, de profetes Hulda, de vrouwen die Jezus begeleidden en zorg droegen voor

Zijn levensonderhoud. Ook wordt er wel op gewezen dat het vrouwen waren die de opstanding van Christus als eersten verkondigden en niet de discipelen.

Niet geroepen

Toch kunnen dergelijke argumenten niet overtuigen. Dat er vrouwen zijn geweest die een bijzondere rol hebben vervuld in de Bijbelse geschiedenis, kan niet worden ontkend. Maar, ondanks dat Hij goede contacten met vrouwen had, heeft de Heere Jezus hen niet geroepen als discipel. Ondanks dat zij in geloof en liefde de discipelen beschaamden, heeft de Heere Jezus alleen mannen geroepen om te dienen in Zijn wijngaard. En wat Paulus zegt in de aangehaalde zwijgtteksten is ten diepste de resultante van de lijn die God Zelf in Zijn schepping heeft getrokken. De vrouw heeft haar eigen plaats en taak naast de man, maar wel onderscheiden. De vrouw is niet gelijk aan de man, maar wel gelijkwaardig. Zij is een hulp tegenover hem. Zo heeft God het in de schepping bedoeld. En zo, zegt Paulus, moet het ook functioneren in de gemeente. Zouden wij het beter weten dan Paulus, ja, beter dan God?

Speciale gaven

Maar is het spreken van Paulus over de plaats van de vrouw in de gemeente dan niet negatief of zelfs vernederend? Integendeel, als we de Bijbelse plaats die aan de vrouw wordt toegekend, maar op de juiste wijze waarderen. Het ambt staat voor de vrouw niet open, maar de vrouw heeft wel speciale gaven, zoals dienstbetoon en invoelingsvermogen. Gaven die binnen de gemeente kunnen worden aangewend, zonder dat de Bijbelse grondslag van de drie door mannen te vervullen ambten wordt losgelaten en aangepast aan de geest van de tijd.

Er is helaas een wissel om bij de GKV. Het besluit over het openstellen van de ambten staat niet op zichzelf, maar is resultaat van een weliswaar langdurige en tegelijkertijd verontrustende ontwikkeling zoals het teruglopen van de tweede kerkdienst, het verdwijnen van de catechismusprediking, de verwereldlijking van de levensstijl, de oecumenische opstelling etc. Laat het voor ons toch een baken in zee zijn! Eenvoudig luisteren naar de Schrift, ondanks de geest van de tijd en zelfs tegen de tijdgeest in, zal niet gemakkelijker worden. Laat echter de wet van Zijn mond ons beter zijn dan duizenden van goud of zilver (Ps. 119:72).

Het ambt staat voor de vrouw niet open, maar de vrouw heeft wel speciale gaven, zoals dienstbetoon en invoelingsvermogen.

Het nachtgezicht van de gouden kandelaar

Gemeente Moerkapelle - 175 jaar

In Moerkapelle is in het jaar 1841 voor het eerst sprake van de groep die later de Gereformeerde Gemeente wordt. In de dienst op Tweede Pinksterdag, 5 juni, mocht de gemeente haar 175-jarig bestaan herdenken.

Kerkenraad
Gereformeerde
Gemeente
Moerkapelle

De predikant van onze gemeente, ds. W. Harinck, bediende het Woord uit Zacharia 4:6b: 'Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de HEERE der heirscharen'. In dit Schriftgedeelte beschrijft Zacharia zijn vijfde nachtgezicht: de gouden kandelaar, die van olie wordt voorzien vanuit twee olijfbomen. In de tempel is de kandelaar de enige lichtbron. Ze is het beeld van Gods Kerk, die wordt gevoed door de Heilige Geest.

De Heere wil hiermee bij monde van Zacharia aangeven: de Heere denkt aan Zijn verbond. Want het geheim van het bestaan van de gemeente ligt in het werk van die Geest: Hij leidt gedurig naar de Borg Jezus. Aan onze kant is er alleen schuld en tekort. Ondanks dat mogen we, in dankbaarheid en ootmoed, toch ook zien dat God zorgt voor de voortgang van Zijn werk, ook in onze gemeente. Want de beide olijfbomen zorgen voor een niet-aflatende oliestroom. Het werk van de Geest is daarom indrukwekkender en van groter belang dan de kandelaar. Want alleen zo zorgt God er voor dat het goed komt én goed blijft tussen Hem en Zijn volk.

Paulus in Athéne

Na de dienst bracht de burgemeester van Zuidplas, K.J.G. Kats, de felicitaties van het gemeentebestuur over. Hij wees in zijn toespraak op Paulus, die in Athéne dagelijks het debat aanging.

De vraag is: hoe communiceert ú als kerk naar de samenleving? Hoe zoekt u uw weg om de boodschap van Jezus Christus te verkondigen?

Omdat er niet eerder een beschrijving van de kleine kerkgeschiedenis van onze gemeente verscheen, wilde de kerkenraad ter gelegenheid van het 175-jarig bestaan een boek laten verschijnen. De titel ervan is "Vergeet geen van Zijn weldaden". De eerste twee exemplaren werden door W.B. Kranendonk van uitgeverij De Banier overhandigd aan ds. W. Harinck en aan G. Roos, die het boek met grote nauwkeurigheid en betrokkenheid heeft samengesteld.

Kranendonk noemde het ontstaan en de bewaring van de gemeente een wonder van de Heere. Wat Hij deed, schittert tegen het zwart van de zonde en het tekort van mensen.

Door de tweede voorzitter, ouderling G. Oosterom, werd aan drie leden van de gemeente een boek overhandigd. Met de leeftijden van 95, 88 en 11 jaar vertegenwoordigden ze op deze manier oud en jong van de gemeente.

Roos schetste hierna op hoofdlijnen de inhoud en totstandkoming van het jubileumboek. Ook zijn voorouders hebben een plaats in de Moerkapelse geslachten, waarin de Heere zo rijk heeft gewerkt. Deze God doet nog steeds wonderen!

Het boek des levens

Deze bijzondere herdenkingsdienst werd afgesloten door ouderling Oosterom. Wij mensen zijn voorbijgangers, dat blijkt wel uit deze geschiedenis van 175 jaar. Onze namen staan mogelijk niet in het herdenkingsboek, maar staan ze in het boek des levens des Lams? Wat zullen we de Heere antwoorden, als Hij ons straks vragen zal: 'Vanwaar komt u?'

Ook uit Moerkapelle zullen er zijn, die mogen zeggen: 'Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen'. Daarom werd als slotzang met elkaar gezongen Psalm 103:9: 'Maar 's Heeren gunst zal over die Hem vrezen, in eeuwigheid altoos dezelfde wezen.'

Strand

P.C. Beeke, Middelburg

Het is druk op het strand. Veel mensen zijn gekomen om iets bijzonders te gaan zien. Vanaf de rotsen heb je goed uitzicht.

Oude Margaret is een christin van 70 jaar. Terwijl ze bidt, wordt ze ontdekt door soldaten en opgesloten. Haar naamgenoot, jonge Margaret, is 18 jaar als ze ook opgepakt wordt. Zij en haar zusje Agnes (13 jaar) willen Koning Jezus niet verloochenen, al proberen hun ouders(!) hen op andere gedachten te brengen. Ze vluchten de bergen in. Helaas, ze worden gepakt. Overal zijn verraders. Agnes wordt tegen betaling vrijgelaten. Haar grote zus moet sterven samen met oude Margaret. Door de verdrinkingsdood.

Op het strand staan twee palen, straks

wordt het vloed. Oude Margaret wordt aan de paal bij de zee vastgebonden. Haar jonge vriendin aan een paal vlak bij het land. Zij moet zien hoe de oude vrouw in de opkomende golven zal ondergaan. Vanaf de rotsen kijken honderden mensen toe. Oude Margaret heeft het zwaar. De golven komen al tot haar lippen. Wat denk je ervan als je dat ziet? vraagt een soldaat aan de jonge Margaret. Ze antwoordt: Ik zie Christus worstelen; wij zijn het niet die lijden, maar het is Christus in ons; Hij stuurt niemand in de strijd op eigen kosten.

Nu is het haar beurt om te sterven. Maar hoor, eerst zingt ze: 'Sla de zonden nimmer ga, die mijn jonkheid heeft bedreven. Denk aan mij toch in genâ, om Uw goedheid eer te geven'. Dan neemt ze voor het laatst haar Bijbel uit haar schortzak en

leest Romeinen 8 vers 35 t/m 39 (lees!). Beide Margarets zijn Thuisgekomen.

Het strandverhaal is echt gebeurd, bij Wigtown in 1685, de 'killing times'. De geloofsvervolgingen in Schotland zijn verleden tijd, maar de Martyres Stake (Martelarenpaal) staat er nog. Wat denk jij ervan als je dit leest?

een trouwe dienstknecht van God

H. van Dam

Von Miltitz weet met zijn vleiende woorden voor elkaar te krijgen dat Luther een belofte doet. Luther belooft dat hij zich voorlopig stil zal houden. Totdat geleerde mannen van de Roomse kerk de zaak hebben onderzocht. Hij zal voorlopig niet meer schrijven. Maar dan moeten de Roomsen zich ook stilhouden.

Bij het afscheid krijgt Luther een kus. Later zei Luther: 'Het was een verraderskus, een Judaskus!'

Een half jaar lang gaat het goed. Dan begint de strijd weer. Een beroemde

professor schrijft over de stellingen van Luther. Hij heet Eck. Hij schrijft dat Luther het helemaal mis heeft.

Luther gaat nu ook direct weer aan het schrijven. Hij bewijst weer uit de Bijbel dat hij gelijk heeft. Het beste is dat er weer met elkaar over gesproken wordt. Dat zal gebeuren in de stad Leipzig.

Honderden mensen zijn op de been om die beroemde professor Eck te zien. Maar ook om Luther te zien, die de strijd aandurft tegen die geleerde professor. Naast de wagen, waarin Luther zit met enkele vrienden, rijden studenten van Luther op paarden. Zij zijn gewapend met pieken en hellebaarden (een soort bijl aan een lange steel). O wee, als vijanden hun

meester wat willen doen...

In een grote, deftige zaal van een kasteel zal het gesprek beginnen. Veel geleerde en voorname mannen zijn gekomen om te luisteren. Ze zullen veel geduld moeten hebben, want het gesprek duurt zeventien dagen lang! Luther bewijst uit de Bijbel dat in de kerk veel dwalingen gekomen zijn. En... dat de mensen daardoor bedrogen worden. Eck is wel erg knap en hij kan goed spreken, maar toch kan hij het niet van Luther winnen.

Als Luther aan het eind zegt dat de paus en alle geleerde mannen in de Roomse kerk kunnen dwalen, wordt Eck vreselijk boos. Hij noemt Luther een heiden en een tollenaar!

vervolgverhaal

26

MAARTEN LUTHER

Boekennieuws

"Het gedierte des velds", deel 2, ds. B.J. van Boven; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 112 blz.; € 11,90.

Het gedierte des velds

In het Schriftgedeelte dat voorin het boekje is uitgeschreven – Jesaja 43:16-20 – staan de woorden van de titel "Het gedierte des velds". Nu is dit een vaak voorkomende uitdrukking in Gods Woord waarmee de wilde dieren worden bedoeld; soms in één adem genoemd met het vee, de tamme dieren. Zoals bijvoorbeeld in Psalm 8:8: 'Schapen en ossen, alle die; ook mede de dieren des velds'. In Jesaja 43:20 wordt echter van het gedierte des velds uitdrukkelijk gezegd dat het 'de Heere zal eren'. Er zijn dus vele lessen te leren als er op de dieren gelet wordt. De Schrift geeft daarvan talloze voorbeelden.

In dit tweede deeltje van "Het gedierte des velds" worden er weer drie door onze vriend en broeder uitgewerkt: de jonge leeuwen (Ps. 34:11), een dorstend hert (Ps. 42:2-3) en Gods kinderen als schapen Zijner weide (Ps. 100:3b).

De hoofdinhoud van elke preek is de genade Gods in Christus tot zaligheid van verloren maar verkoren zondaren. Telkens worden overeenkomsten uitgewerkt die er zijn tussen het in de tekst genoemde dier en Gods kinderen. Daarbij is het natuurlijk van belang dat de hoofdbetekenis en het verband van de tekst voortdurend in het oog worden gehouden.

Veel onderwijzingen aangaande het genadeleven zijn in dit boekje te vinden, alsook ernstige waarschuwingen en raadgevingen voor wie dan ook. Wat zou het groot zijn als dit boekje voor velen – ook tijdens de leesdiensten – tot zegen zou worden gesteld. Opdat ze zouden gaan vragen naar God, hun Maker, Die de psalmen geeft in de nacht. En eenmaal met Elihu beleden zou mogen worden: 'Die ons geleerder maakt dan de beesten der aarde, en ons wijzer maakt dan het gevogelte des hemels' (Job 35:11).

Gods werken zijn groot, Hij heeft ze alle met wijsheid gemaakt. Al Zijn werken zullen Hem loven, maar in het bijzonder zullen Zijn gunstgenoten Hem prijzen – omdat Hij een welbehagen in hen had.

ds. C. Hogchem, Genemuiden

"Langs de weg naar Golgotha", portretten uit het lijdens-evangelie; J. van 't Hul; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 125 blz.; € 12,50.

Langs de weg naar Golgotha

Dit boekje bevat negen rake portretten van personen langs de kant van de weg naar Golgotha. De gekozen titels voor de hoofdstukken geven de inhoud weer: een zeker jongeling; Kájafas, de man van de uitwendige godsdienst; Claudia, de vrouw van Pilatus; de vrouwen langs de via dolorosa; Simon van Cyréne, de voorbijganger; twee moordenaars, justitieel gekruisigd; Maria, Zijn moeder; een hoofdman over honderd soldaten; Jozef van Arimathéa, een bekommerd man.

Op eenvoudige en pakkende wijze weet onze geliefde mederedacteur – dicht bij de Heilige Schrift blijvend – deze personen te tekenen. Verder zijn in deze pennenvrucht opnieuw veel citaten te vinden van onder ons bekende Bijbelverklaarders en betrouwbare exegeten. Het meest treffende is daarbij dat in elk hoofdstuk het volle licht valt op de Persoon van de lijdende en stervende Middeelaar. Daarna komen in deze portretten de kijkers, de voorbijgangers, kerkmensen en mensen van de wereld voor het voetlicht. De lijn naar de lezer ontbreekt hierin niet. Zo lezen we aan het slot van het achtste portret: 'De dood van Christus verwekt bij de hoofdman echter het nieuwe leven. De Joden hebben de mond

vol met bespottung; deze heiden opent zijn mond om Hem te loven. Zo worden vijanden met God verzoend. Deze soldaat moet van alles nog leren, moet nog leren hoe God een mens bekeert. Maar hier ligt dan toch maar het begin. Op de kruisberg buiten Jeruzalem belijdt een soldaat uit Rome openlijk: 'Deze mens was Gods Zoon'. En de christelijke kerk van alle tijden en van alle plaatsen belijdt het na hem: Ik geloof in Jezus Christus, Gods eniggeboren Zoon, onze Heere'.

Het is niet het eerste boek met 'portretten' van Bijbelse personen dat van de hand van deze schrijver op de markt komt. Graag wensen we ook dit boekje in handen van veel jonge(re) en oude(re) lezers.

ds. B. Labee, Veenendaal

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Barneveld-Centrum, kand. E.J. Boudewijn te Hendrik-Ido-Ambacht, die bedankte voor Barneveld-Zuid; Naar Ermelo, kand. J.B. Huisman te Woudenberg, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen; Naar Opheusden, kand. W. Mouw te Genemuiden, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen; Naar Westkapelle, kand. J. de Kok te Krabbendijke, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen.

Beroepen:

Te Capelle aan den IJssel-Middelwatering, ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld); Te Ouddorp, ds. G. Pater te Ridderkerk; Te Ridderkerk-Slikkerveer, ds. W. Harinck te Moerkapelle; Te Rotterdam-Zuidwijk, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord; Te Uddel, ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

VAN HET CURATORIUM NETHERLANDS REFORMED CONGREGATIONS

Bovengenoemd curatorium vergaderde op 14 juni te Grand Rapids. In deze vergadering werd een groot gemis gevoeld, in het bijzonder als gevolg van het overlijden van ds. P. Bazen en student G. Bron.

Het curatorium heeft geen student toegelaten tot de predikantenopleiding. Student E. Maljaars slaagde voor zijn examen. De gemeente Chilliwack (Canada) hoopt hem te beroepen om hem als zendingspredikant uit te zenden naar Bolivia.

Student H. de Leeuw werd bevorderd tot het derde leerjaar. Hij mag naast zijn studie nu in de gemeenten proponeren. Student J. Witvoet werd bevorderd tot het vierde, tevens laatste leerjaar.

ds. H.D. den Hollander,
Fort Macleod (Canada)

Te Chilliwack (Canada, als zendingspredikant voor Bolivia), kandidaat E.M. Maljaars te Rockford (Michigan, VS);

Bedankt:

voor Brant County (Canada), ds. A.T. Huijser te Sliedrecht.

DOORDEWEEKSE KERKDIENTEN TE ENTER

De doordeweekse kerkdiensten in Enter zijn weer begonnen. Elke dinsdagavond (t/m eind augustus) gaat om 19.30 uur een predikant voor. De diensten worden gehouden in de Gereformeerde kerk, Rijssenseweg 13. Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Enter

VERSLAG VERGADERING PARTICULIERE SYNODE OOST 18 MEI 2017 TE KAMPEN

Op de avond voorafgaand aan de vergadering is een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kampen. Hierin ging voor de preses van de vorige synode, ds. A. Schreuder. Hij bediende het Woord uit Openbaring 1:17-18 met als thema: de Zoon des mensen tussen de zeven gouden kandelaars:

1. Zijn geweldige stem
2. Zijn ontzagwekkende verschijning
3. Zijn neerbuigende goedheid
4. Zijn troostrijk woord.

Namens de roepende kerk van Groningen opent ds. A. Schot de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij mediteert naar aanleiding van Joh. 20:22.

Na gehouden stemmingen wordt het moderamen als volgt samengesteld: preses ds. A. Schreuder, assessorpreses ds. A. Schot, scribe ds. F. Mulder, assessorscribe oud. J.T. van den Berg. Krachtens eerdere verkiezing is quaestor oud. K.H. de Heer.

Ds. A. Maljaars, ds. H. Brons en ds. J.J. van Eckveld brengen als deputaten art. 48 DKO groeten en zegenwensen over namens respectievelijk de PS Zuid, de PS Zuid-West en de PS Noord-West.

Op voorstel van het bestuur worden de statuten van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan instellingen in de Particuliere Synode Oost op enkele punten gewijzigd; de jaarrekening van deze stichting over 2016 wordt na beantwoording van enkele vragen

goedgekeurd. Tot voorzitter van deze stichting wordt benoemd ds. R.A.M. Visser. De verslagen van deputaten art. 48 DKO inzake de bezoeken, gebracht aan de andere particuliere synoden worden onder dankzegging aan de rapporteurs aanvaard. Naar aanleiding van het verslag inzake het bezoek aan de PS Zuid wordt kort gesproken over enkele recente ontwikkelingen op kerkrechtelijk gebied. Daarbij uit de PS zorgen over het feit dat het ontbreken van een regeling voor spoedprocedures ons kerkrechtelijk stelsel kwetsbaar maakt voor ingrijpen door de burgerlijk rechter. De PS gaat ervan uit dat dit punt de nodige aandacht heeft van het Deputaatschap Kerkrecht. Bovendien wordt gewezen op de mogelijkheid dat kerkelijke vergaderingen vervroegd bijeen worden geroepen. Indien daartoe gereede aanleiding bestaat, zal dit dan ook dienen te geschieden.

In verband met een ontstane vacature wordt in het deputaatschap art. 48 DKO ds. F. Mulder, thans secundus, tot primus benoemd, terwijl als secundus na gehouden stemmingen ds. B.J. van Boven wordt benoemd. In het deputaatschap art. 49 treden geen wijzigingen op.

Er zijn geen te behandelen punten. Het financieel verslag van de PS over 2017 wordt goedgekeurd. De quaestor wordt gedechargeerd. Als bijdrage in de kosten wordt aan de classes een bijdrage van € 2,- per lid en dooplid gevraagd.

De gemeente Rijssen-Zuid wordt aangewezen om de synode bijeen te roepen op donderdag 17 mei 2018 te Rijssen-Noord.

De bidstond zal worden gehouden op 16 mei 2018 te Rijssen-Zuid. De preses van deze vergadering, ds. A. Schreuder, hoopt daarin voor te gaan.

Na het slotwoord van de preses wordt de vergadering door de assessorpreses ds. A. Schot op de gebruikelijke wijze beëindigd.

J. T. van den Berg, assessorscribe

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2017

Blz. 383, **gemeente THOLEN.**

Redacteur van de kerkbode Kerkelijk Nieuws (van de Gereformeerde Gemeenten classes Goes en Tholen) is nu: A.W. Koole, Westhof 12, 4413 GJ Krabbendijke, tel. (0113) 503747, e-mail: kerkelijknieuws@klikSAFE.nl

Berichten

VELUWSE ZENDINGSMIDDAG TE DE VALK-WEKEROM

Op woensdag 19 juli wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van De Valk-Wekerom te Wekerom een zendingsmiddag gehouden. Sprekers: ds. G. Beens en ds. A. Verschuure. Opening en sluiting door ds. B.J. van Boven. Aanvang: 14.00 uur, sluiting: 16.00 uur.

FIETS- EN AUTOTOCHTEN DOOR DE BEVELANDEN (ZLD)

De samenwerkende zendingscommissies van Noord- en Zuid-Beveland organiseren op woensdag 2 augustus fiets- en autotochten (10, 15 en 20 km).

Startplaatsen: Nisse, fruitteeltbedrijf Van Damme, Zuidweg 23 en Nieuwdorp, bedrijf Installatie Techniek Niewenhuijse; Havenweg 48b.

Deelnamekosten fietsrouten: volwassenen € 4,-, kinderen € 2,- en een gezin € 12,50; deelnamekosten autorouten: € 12,50. Inschrijfmogelijkheid: op 2 augustus vanaf 9.30 uur. De opbrengst is voor ZGG. Info: www.zending fietsdags.nl

ROMMELMARKT TE OOSTERLAND

Rommelmiddag op woensdag 2 augustus, van 15.00 tot 20.00 uur, op het adres Sint Joostdijk 11, Oosterland. De opbrengst is bestemd voor de kerk.

INSCHRIJVING CGO-LEERGANG EVANGELISATIE IN GOUDA

Komend cursusjaar organiseert de CGO, in samenwerking met het Deputaatschap Evangelisatie, opnieuw een boeiende leergang Evangelisatie. Locatie: Driestar College te Gouda. Tijdens zeven donderdagavonden (14 lessen) behandelen deputaten en evangelisten leerzame onderwerpen. Start van de cursus: donderdag 14 september. Bent u betrokken bij evangelisatiewerk? Of gewoon geïnteresseerd? Schrijf u in! Zie voor lesprogramma en aanmelding: www.cgo.nu.

CGO-LEERGANG REFORMATIE, LOCATIE VEENENDAAL

Op 14 september start in de Adventkerk in Veenendaal de leergang 'De actualiteit van de Reformatie'. Tijdens vijf avonden (10

lessen) wordt stilgestaan bij thema's uit de Reformatie en de betekenis voor vandaag en de vraagpunten in 2017.

De volgende onderwerpen worden behandeld: hoogtepunten uit het leven van Maarten Luther/verhouding wet en Evangelie bij Luther; Calvin en het Calvinisme in Nederland/Calvin over Genesis 1-3; Luther en Gods gerechtigheid/Leren van de prediking van Luther; Calvin en het kennen van God/Woord en ervaring bij Calvin; Luther en het tegenwoordige leven/Calvin en het toekomstige leven. Voor inschrijving en aanmelding, zie: www.cgo.nu.

LEERGANG VERVOLGDE KERK, LOCATIE GOES

Deze leergang over de kerk in lijden en vervolging wordt gegeven in de cursusplaats Goes (Sionkerk), in samenwerking met het Deputaatschap Bijzondere Noden. Tijdens zes avonden wordt les gegeven over onderwerpen, zoals: de vroege kerk en de Reformatie; vervolging in China, Noord-Korea en het Midden Oosten; Hindoeïsme en Islam; de roeping voor de kerk vandaag e.a. Start: 14 september. Voor inschrijving en meer informatie, zie: www.cgo.nu.

EEN BIJZONDERE VERTEL-CD

Hallo jongens en meisjes! Speciaal voor jullie heeft EVGG een vertel-cd gemaakt. We hopen dat jullie (of jullie vader/moeder, opa/oma) deze CD zullen kopen en beluisteren. Want deze cd is niet zomaar gemaakt. Ook in jouw woonplaats leven mensen die niet (meer) van God horen. Het is belangrijk om dat te weten! Ook om erover na te denken: hoe kan ik hen over de Heere vertellen? Misschien herken je Peter in het verhaal wel. Hij was zo druk bezig met van alles en nog wat. De Heere gaat hem leren dat er maar één ding belangrijk is. Dat wil Hij ook jou leren! Het verhaal op deze cd is geschreven en ingesproken door Jos Kardol. Hij is veldwerker in Utrecht, Leidsche Rijn. Daar wonen duizenden mensen die ook niet (meer) over God horen. De Heere heeft de taak gegeven om ook aan deze mensen het Evangelie te brengen. Zodat ook zij het Koninkrijk van God gaan zoeken. Kortom: een waardevolle CD om te beluisteren, misschien wel in de auto tijdens de vakantie, of gewoon thuis.

**BEDENK TOCH DAT HET
EEN HEL IN DE HEL ZAL
ZIJN, ALS U EENMAAL
VANWEGE UW ONWIL
OM U TE BEKEREN
DOODGESLAGEN
ZULT WORDEN EN
ZULT STERVEN IN DE
TEGENWOORDIGHEID VAN
CHRISTUS, DIE STIERF OM
ZONDAREN TE ZALIGEN.**

THOMAS BOSTON

De CD 'zoektocht van Peter' kost € 10,-, die je kunt bestellen via: www.evagg.nl/peter, of door te bellen met 0348-489961.

G. Geijtenbeek, alg. secr. Dep.
Evangelisatie Gereformeerde
Gemeenten.

STADSWANDELING/RONDVAART DOOR ENKHUIZEN

Heeft u interesse in een wandel- en/of vaartocht door onze historische stad o.l.v. een gids? Meld u dan snel aan voor deelname op zaterdag 1 juli, zaterdag 8 juli of zaterdag 22 juli. Dit kunt u doen door te mailen naar stadswandelingenkhuzen@gmail.com of telefonisch contact op te nemen met Marit Bos (06) 13 49 71 07.

U kunt zich opgeven voor een combinatie van stadswandeling en rondvaart, maar ook voor één van beide onderdelen. De stadswandeling begint om 13.30 uur en de rondvaart om 15.00 uur. Beide activiteiten hebben het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Kloppestraat 12, als vertrekpunt. Aan het eind van de activiteit zal onze gids met de pet rondgaan voor een vrijwillige bijdrage t.b.v. ons kerkgebouw.

Kerkdiensten

ZONDAG 2 JULI 2017

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.00 uur ds. B. Labee; Alblasserdam 19.00 uur stud. M. Blok; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 18.30 uur ds. M. Joosse; Barendrecht 10.00 en 17.00 uur ds. A. Verschuure; Barneveld-Centrum 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. L. Blok; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 18.30 uur kand. J.B. Huisman; Den Helder 10.00 en 16.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Deventer 18.00 uur ds. H. van der Heiden; Dinteloord 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. H. van der Heiden; Dordrecht 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ede 9.30 uur ds. B. Labee en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Ermelo 15.00 uur ds. G. van Manen; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur kand. W. Mouw; 's-Gravenhage (zie Scheveningen); 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. G. Hoogerland; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 uur (H.D.) ds. A.J. Gunst en 18.30 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur kand. E.J. Boudewijn; Herkingen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 17.30 uur ds. G. Pater; Hoofddorp 16.30 uur ds. J. Driessen; Hoogeveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp; Kamperland 10.00 en 15.00 uur stud. H.J. Agteresch; Kapelle-Biezelinge 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur kand. W. Mouw; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00

en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J. Driessen; Meeuwen 9.30 en 18.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Middelharnis 18.00 uur (H.D.) ds. G.J. van Aalst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 uur ds. G. Hoogerland en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Nieuwdorp 9.30 (H.A.) en 14.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. W. Visscher; Nieuwerkerk 9.30 en 18.00 uur ds. W.A. Zondag; Nijkerk 9.30 en 14.30 uur ds. G. Pater; Nisse 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; Oostburg 15.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 15.00 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Oostvoorne 19.00 uur ds. H. Brons; Oud-Beijerland 14.30 uur ds. A. Verschuure; Oude-Tonge 15.00 uur ds. J. van Belzen; Poederloij 14.30 uur ds. F. Mulder; Poortugaal 9.30 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Puttershoek 10.00 (H.D.) en 14.00 uur ds. M.H. Schot; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. G. Bredeweg; Rilland-Bath 14.00 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur kand. J.B. Huisman; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Scheveningen 10.00 uur ds. H. Paul en 15.30 uur ds. W. Harinck; Sint Philipsland 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 15.30 uur ds. P. Mulder; Spijkenisse 10.00 uur kand. J. de Kok en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. E. Bakker; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 14.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; Utrecht 16.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. M. Joosse en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier en 18.00 uur stud. H.J. Agteresch; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 uur en 18.30 uur ds. M. Mondria en

14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Westzaan 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Wierden 15.00 uur ds. G. Bredeweg; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Zoetermeer 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur stud. M. Blok; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

MAANDAG 3 JULI 2017

Rotterdam-Zuidwijk 19.30 uur (uitzendingsdienst) ds. H. Brons.

DINSDAG 4 JULI 2017

Brakel 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Den Helder 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Drachten 19.30 uur ds. J. van Laar; Elspeet 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A.T. Huijser; Enter 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Hoogeveen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Kortgene 19.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. G. van Manen; Scherpenisse 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Terneuzen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 5 JULI 2017

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G. Beens; Den Helder 19.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 19.30 uur ds. P. Blok (GBS-dienst); Gouda 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. G. Hoogerland; Kapelle-Biezelinge 19.30 uur (H.D.) ds. G. van Manen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. A. Schot; Kruiningen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Middelharnis 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nijkerk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. E. Bakker; Urk 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Utrecht 15.00 uur ds. W.A. Zondag (bevestiging) en 19.30 uur (intrededienst) ds. J. IJsselstein; Zwijndrecht 19.45 uur ds. C.A. van Dieren.

DONDERDAG 6 JULI 2017

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; Melissant 19.30 uur ds. S.W. Janse; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schot; Nisse 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Oostvoorne 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Pater; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.W. Verweij.

VRIJDAG 7 JULI 2017

Barneveld-Centrum 13.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Nieuwdorp 14.15 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard; Oudemirdum 14.15 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Rheden 14.15 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Terneuzen 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.P. Baaijens; Yerseke 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 2 JULI 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2,
Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G.
Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30

en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen
(Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang.
C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de
Hoven 2c) 9.30 en 12.00 en 16.00 uur evang.
S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat

21-23, Merkssem) 10.00 en 17.00 uur evang.
A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat
105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den
Boogaart.

Advertenties

"...zalig zijn de doden, die in de Heere sterven..."
(Openb. 14:13b)

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Zeist heeft met ontroering kennisgenomen van het heengaan van hun oud-ambtsbroeder

Hendrik van Rossum

op de leeftijd van 97 jaar.

Gedurende 36 jaar -van 1957 tot 1993- heeft hij de gemeente als ouderling gediend, waarvan vrijwel de hele periode tevens als scriba. Met dankbaarheid denken wij terug aan al het ambtelijk werk wat hij in die jaren met liefde en trouw in het midden van de gemeente heeft mogen verrichten.

We wensen zijn kinderen en (achter)kleinkinderen Gods nabijheid en vertroosting toe.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Zeist, ds. J.J. van Ekeveld, preses
J.K. van Klaveren, scriba

Zeist, 17 juni 2017

Last Minute - Vakantie in SAUERLAND

Appartementen voor 2, 4, 6 en 8 pers.
Juli t/m 31 aug 40% korting
Vakantie in eigen sfeer!
www.landhausforra.com
Tel: +49 1606419463

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

WerkmetTalent.nl VACATURE PLAATSEN? VOORHEEN:
EELCO@WERKMETTALENT.NL 06-3633 4536 Refojobs

- VERPLEEGKUNDIGEN EN VERZORGENDEN / CEDRAH / DIVERSE PLAATSEN
- IN- EN VERKOPERS / GOUDWISSELKANTOOR / DIVERSE PLAATSEN
- ADMINISTRATIEF MEDEWERKER / MAASBOUW / RIDDERKERK
- COMMERCIELE DUIZENDPOOT / MACBATH / ZEVENHUIZEN

PARTNERS: RMU, SIRJON, CEDRAH, FLYING EAGLE EN DRIESTAR EDUCATIEF

Nog **te huur**, wegens annulering,
mooie **KAMER** in ruim woonhuis,
samen met 6 meiden, tegenover
NS-station tussen Ede en Veenendaal,
tevens 20 min. vanaf Utrecht.
Tel. 0318 - 573878

**T.k. muzikanten met dubbel
cassettedek** voor over te nemen.
Tel. 06-13694641

**Komt u (NA)ZOMEREN in
één van onze fantastische,
luxe bungalows op
't Lochtenveld in ELSPEET?**

www.taberna-elspeet.nl
T 078 6122 667 M 06 2827 2379
www.plexat-elspeet.nl
T 078 6195 498 M 06 5042 6385
www.tevreluwe.nl
T 034 2421 407 M 06 4949 7826
www.tnisje-elspeet.nl
T 0113 382 474 M 06 5115 3897

- ZOJUIST VERSCHENEN -

DS. A. MOERKERKEN
Zonder enige twijfel

Een toegankelijke uitleg van onze
Nederlandse Geloofsbelijdenis.
De behandeling van ieder artikel wordt
afgesloten met de beantwoording van
enkele vragen. De uitleg wordt met een
treffzekere woordkeus verrassend
eenvoudig gepresenteerd.
gebonden | 33128332
535 blz. | € 32,50

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

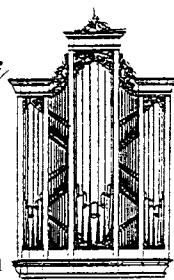
Den Hertog uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten - Tel. (030) 637 34 34
Info: www.uitgeverijdenhertog.nl

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie - Stem- en onderhoudswerk

Te huur: nieuw 6-persoons chalet,
3 slpk, van alle gemakken voorzien en
ideaal voor een heerlijke strandvakantie
met het hele gezin, vlakbij Zoutelande
in Zeeland. Gelegen op park met
o.a. recreatieteam, binnen- en
buitenspeeltuin en 10 min. lopen van het
strand. In de zomer nog vrij van DV 15 t/m
22 juli en ook vanaf DV 9 september.
Bel 06-34784437 of kijk op
www.zeeuwshuisjeachterdeduinen.nl

H Houtkop Houtsnijwerk
Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Fietsen in het Gaasterland? Camping "De Verborgen Hoek" organiseert dit jaar een **COMPLEET VERZORGDE** fietsvakantie met elke dag een leuk **UITSTAPJE**. Meer info: 0514-602065
www.fietsvakantiegaasterland.nl

Vakantie Oostenrijk
Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See. Info: 0180-322181 / 06-51166845. www.vakantieindebergen.nl

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Begrafenisonderneming de Jongh
Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54
Waardeburch
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17
Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.
H. de Jongh
D.D.E. Meliester
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Ontdek de KRACHT van SAMEN-ZIJN

Versterk je relatie met:

- Relatiescan
- Programma 'Houd me vast'
- Relatietherapie

RelatieSuite
www.relatiesuite.nl

MOUNT CHEAM CHRISTIAN SCHOOL

ARE YOU READY FOR NEW CHALLENGES, EXCITING EXPERIENCES, AND GOING INTERNATIONAL?

For the next few years, we expect to have a number of vacancies, both in elementary and secondary. Due to the length of the immigration process, we welcome applications. Meanwhile, applicants can improve their language skills. Teachers at MCCS are required to be at Cambridge English, Proficiency (CPE).

INTERESTED?
Contact Mr. J. Neels, principal: jneels@mccs.ca or +1 (604) 794-3072.

APPLYING?
Send your resume and cover letter with references to Mr. J. Neels and the secretary of the school board, Mr. E. Van Maren, ericv@vanmarengroup.com.

Mount Cheam Christian School, 48988 Yale Road, Chilliwack, BC V4Z 0B2, Canada - www.mccs.ca

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 12-persoons vakantiehuisje, sta-caravans en kampeerplaatsen. Tel: 0343-481558 / 0640023232
www.kleinoudenhorst.nl

Vakantie in Zeeland? Te huur in Goes. Onze ruime vrijstaande gezinswoning. Week 29 en 30. T/m 6 personen. Bel of app voor meer info 06-46325221.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begravenissen

P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Te koop: Onderlangs 4, Herkingen

Vraagprijs €239.000 k.k.

Als je op zoek bent naar ruimte...
Deze vrijstaande woning met garage is gelegen op een perceel van ca. 880m2 eigen grond! De woning staat naast de kerk van de GG Herkingen en heeft een beschutte ligging. Opvallend zijn de ruime parkeermogelijkheden nabij de woning op eigen terrein.

Indeling: Begane grond: Entree/hal, Woonkamer (kamer en suite), slaapkamer, badkamer en toilet, keuken, bijkeuken, garage en kelder.
1e etage: 3 slaapkamers en bergruimten.

Uw vernieuwende makelaar van Goeree - Overflakkee
www.livastgo.nl | Tel 0187- 84 92 28 | info@livastgo.nl

LiVastGO
ga voor beter!

GA JE IN ANTWERPEN STUDEREN?

Boven evangelisatiepost 'De Bron'
in **Merksem** komen voor het nieuwe
schooljaar 2 **studentenkamers** vrij.

INTERESSE?

Kijk dan snel op:
www.protestantscentrum.be

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Vakantiewoning **Haus Irmgard**
Geschikt voor groepen tot 30 pers.
Duitsland, Hunsrück.
0049 (0)1733912483
www.hausirmgard.nl

"Buyskêrke"

Zorgboerderij 'Buyskêrke' biedt zinvolle
dagbesteding aan mensen met een beperking.
Zowel voor kinderen, junioren als senioren.

D.V. 8 JULI 2017 OPEN DAG!!
10.00 uur-16.00 uur

Er is op de open dag van alles te doen en te koop:

- ✓ Koffie/ fris met bolus;
- ✓ Rondleiding op de boerderij;
- ✓ Fotopresentatie; Grabbelton;
- ✓ Kaarten en diverse cadeau-artikelen;
- ✓ Schoonmaakartikelen; Ondergoed;
- ✓ Tupperware; Boeken;
- ✓ Groente en fruit; Snoeprollen enz;
- ✓ Friet, knakworst en ijs;
- ✓ Alpacawolspinnen;
- ✓ Babbelaars bakken; Kaas

De opbrengst komt ten goede aan onze cliënten.

Voor meer inlichtingen en vragen over de
zorgboerderij kunt u contact opnemen met
fam. Verhage.

Boudewijnskerke 5 0118-563142
4374 SB Zoutelande 06-49408050

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Zorgboerderij Groot Kootwijk
zoekt **begeleiders (m/v)** met een
passende opleiding en/of ervaring voor
de zaterdag (kinderen) en **vrijwilligers**
(m/v) voor de dinsdag (ouderen) en
zaterdag (kinderen). Stuur bij interesse
CV en motivatiebrief naar
info@grootwijk.nl en kijk voor meer
informatie en ons bezoekadres op
www.grootkootwijk.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Al 60 jaar
verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Welkom
terug op
ons park!

Luxe compleet ingerichte **SAFARITENTEN**

op campings in Drenthe
en op de Veluwe.

www.sfeertent.nl

NU 30% KORTING!

Te huur: mooie eengezinswoning in
WOUDENBERG, 4 slk, kindvr. wijk,
vanaf medio aug. >1jr. Info:
06-23577209 / csluijs@hotmail.com

**NOG MAAR ENKELE
APPARTEMENTEN TE HUUR!**

WESTENENG

MAKELAARS • TAXATEURS O.Z.

Realisatie van dit project is in handen van
Stichting Linquenda Domus, uitgaand van de
Gereformeerde Gemeente in Nederland.

NIEUWBOUW KLEINSCHALIG APPARTEMENTENCOMPLEX VOOR SENIOREN

AMERSFOORTSESTRAAT 22-24 • BARNEVELD

- 2 EN 3 KAMERAPPARTEMENTEN, VAN 69 M² T/M 111 M².
- ZELFSTANDIG WONEN IN EEN KLEINSCHALIG COMPLEX
- MANTELZORG OF HULP IS GEMAKKELIJK TE ORGANISEREN
- MOGELIJKHEID VOOR TIJDELIJKE HUISVESTING (ZOALS CRISISOPVANG EN/OF LOGEREN)
- OP LOOPAFSTAND VAN HET CENTRUM EN NABIJ OPENBARE VOORZIENINGEN

*Bel voor meer
info of een
bezigting!*

WESTENENG-MAKELAARDIJ.NL

THORBECKELAAN 18 | BARNEVELD | T (0342) 415 589

BESCHERM JOODSE KINDEREN TEGEN TERREUR!

De christelijke stichting "Vrienden van het Cheider"

- Zorgt voor beveiliging van de joods-orthodoxe school "het Cheider" in Amsterdam
- Keert zich tegen antisemitisme en terreur
- Helpt joodse kinderen

Stichting
Vrienden
van het *Cheider*

Maak uw gift over op IBAN: NL22 INGB 0000 419925
of NL08INGB065301463 t.n.v. Vrienden van het Cheider
www.cheidervrienden.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenis.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Jonge werkende vrouw, 26 jaar, **zoekt zelfstandige woonruimte** in omgeving van **VOORTHUIZEN e.o.** Graag reacties naar jans261990@hotmail.com

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

SWVHED & 500 Jaar Reformatie

Van D.V. 16 tot en met 20 oktober hoopt de stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht haar Tiende Kerk- Historische reis te organiseren onder het Thema: 'Het geheim der Reformatie in voor en tegenspoed'. Dit in aansluiting op de reis van vorig jaar "Het geloof van Maarten Luther".

Het programma ziet er als volgt uit:

Maandag 16 oktober bezoek aan Bremen met een dienst van ds. O. Latzel.

Dinsdag 17 oktober via Maagdenburg, Johannes Kirche naar Berlijn.

Woensdag 18 oktober stadstour door Berlijn, bezoek Deutsches Museum en een psalmzangdienst.

Donderdag 19 oktober bezoek aan Halle, Franckesche Stiftungen en Marktkirche.

Vrijdag 19 oktober terugreis met diner in Echteld.

Prijs € 585,00 volpension

De reis wordt verzorgd en uitgevoerd door Zwaluw Reizen.
Voor informatie en/of boekingen zie www.zwaluwreizen.nl/nieuws per e-mail reizen@zwaluwreizen.nl of telefonisch 0183 - 441369

Verpleging & Verzorging

"Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen"

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.

Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

begravenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken. Wij verzorgen alleen begravenissen.

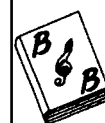
Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

BOEKEN EN MUZIEK

VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatiebureau

Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

ROEMEENSE PANFLUITEN, BLOKFLUITEN, MUZIEKSTANDAARDS EN NOG VEEL MEER!

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

NATUUR- EN LANDSCHAPSCAMPING

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen op Camping De Verborgten Hoek FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT (6-8 of 8-10 pers.) bij de FRIESE MEREN.
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Bommelerwaard, te huur: woning
5 slk., week 30/31. € 300,- p.w.
Tel. 06-20015687.

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u **donateur** van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:

sgv.voorlichting@kliksafe.nl

ES Vakanties

Vakanties in eigen sfeer

nu LAST-MINUTES

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**. Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, Gouda
www.beve-meubel.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$165, USA: \$140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
T 1 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Afreizen met de dag- of nachtschuit

Eén van onze oud-ouderlingen, die ook mijn opa was, heb ik vroeger regelmatig horen zeggen: 'die man of vrouw is met de nachtschuit heengegaan'. Tegenwoordig hoor je die uitdrukking niet meer. Het is toch een groot verschil? Of zouden er vandaag meer met de dagschuit afreizen?

Letterlijke betekenis

In vroeger dagen kon men ervoor kiezen om overdag of 's avonds in te schepen. Meestal betrof dit een reis per trekschuit. Onafhankelijk van de wind werd met zo'n schuit de reis gemaakt, veelal tussen twee steden. Op het jaagpad naast de trekvaart liep een paard met ruiter die door middel van een lange lijn de schuit voorttrok. Als men de nachtschuit nam, kwam men in de (vroeg) morgen aan op de plaats van bestemming. Tegenwoordig kennen we in het alledaagse taalgebruik de uitdrukking nog 'met de nachtschuit komen'. Dan heeft het betrekking op iemand die zich onkundig toont te zijn van iets dat reeds welbekend is, of ook op iemand die met een maatregel te laat komt. Vooral onze ouderen kennen ook de uitdrukking 'we gaan de nachtschuit in'. Dat wordt vaak gezegd wanneer het na de zomer weer vroeg(er) donker wordt.

Geestelijke duiding

Maar de vraagsteller doelt natuurlijk op heel andere zaken. De Heere van leven en dood bepaalt de *tijd* en de *wijze* waarop Hij elk menskind de levensadem beneemt. Echter als we spreken over de dag- of nachtschuit dan gaat het over de wijze waarop de Heere *Zijn kinderen* thuishaalt. Daar is inderdaad een heel groot verschil. Er zijn er die met zekerheid

afreizen naar de gewesten der heerlijkheid. Als de Heere een geloofsoog schenkt op de Borg is de doortocht door de doodsjordaan zo eenvoudig. Dan is de hemel al in het hart vóór de bruidskerk in de hemel is. Wellicht hebt u weleens gelezen dat ds. J. van Lodenstein op zijn sterfbed uitriep: 'Is dat nu sterven? Ik lig hier als op rozen!' Bij hem mocht het waar worden dat een 'nauw leven' vaak een 'ruim sterven' geeft. Maar het kan ook zo anders zijn. De Heere is daar zo vrij in. Wat kan die laatste vijand verschrikken! Onder veel strijd en aanvechting reist soms Gods gekende naar de hemel af. Of het is bij het einde van een ware pelgrim zo stil.

De uitdrukking dag- of nachtschuit heeft betrekking op deze zaken. Als de dagschuit de bestemming naderde, zag men uit het venster of vanaf het dek de stad van bestemming liggen. Afreizen met de dagschuit is dus het meest aantrekkelijk. Want in het donker van de nacht is de hemelstad niet in het oog en dan ook niet in het hart.

We vrezen dat het in onze dagen niet beter is dan vroeger. Misschien zijn we wel zover weg dat we het donker niet eens meer opmerken en houden voor licht...

Beste lezer/lezers, laat het duidelijk zijn dat het niet gaat om de gesteldheid van iemand op het sterfbed. Nee, de kernvraag is of er een Godsdaad in ons leven plaatsvond. Als we hier aan deze zijde van dood, graf en eeuwigheid afgesneden zijn van Adam en ingeplant in Christus zal het einde vrede zijn. Ook al sterft men in duisternis en met veel strijd! En als we dit wonder in ons leven missen, ook al is men goedsmoeds voor de eeuwigheid en spreekt iedereen ons zalig, dan zijn we rampzalig. Dat de ernst van deze dingen ons zou uitdrijven tot een eerlijk zelfonderzoek. Veel mensen lijken te willen leven als Bileam en met zijn vrome wens op de lippen te willen sterven als een ware Israëliet.

De Heere werke met Zijn Geest krachtig in onze zondaarsharten. Dan is er toekomst! Want al was het hele leven als Heman, bedrukt en doodbrakende, als bevangen met de vreze des doods, de ware pelgrims komen zeker thuis. Gekocht met de prijs van Jezus' dierbaar bloed zullen ze eens - met de dagschuit of met de nachtschuit - aanlanden in de haven der behoudenis.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.